

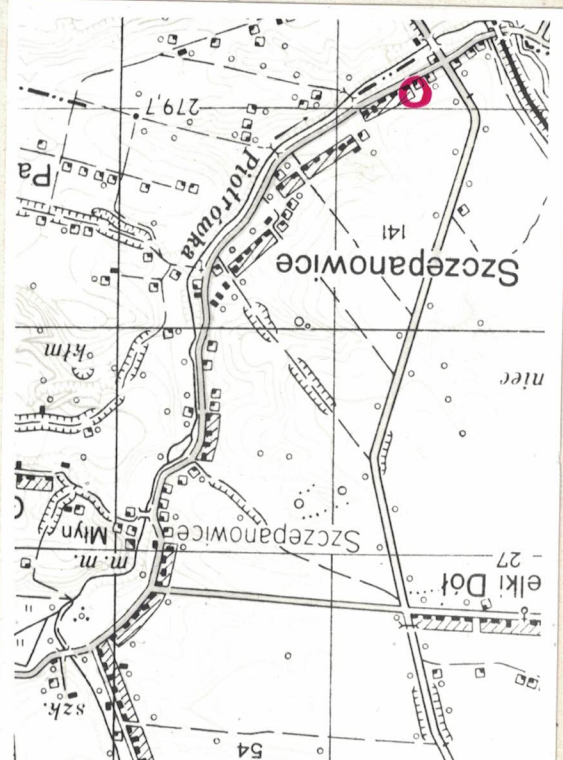
biekt

ZAGRODA OKOLNA

2. Czas powstania
ok. 1855 r.

3. Miejscowość

SZCZEPANOWICE

see przechwytywania negatywów

Machała, 1978 r., PP PKZ o/Kielce.

4. Adres
SZCZEPANOWICE NR 64

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo **kielecki**
gmina **Miechów**

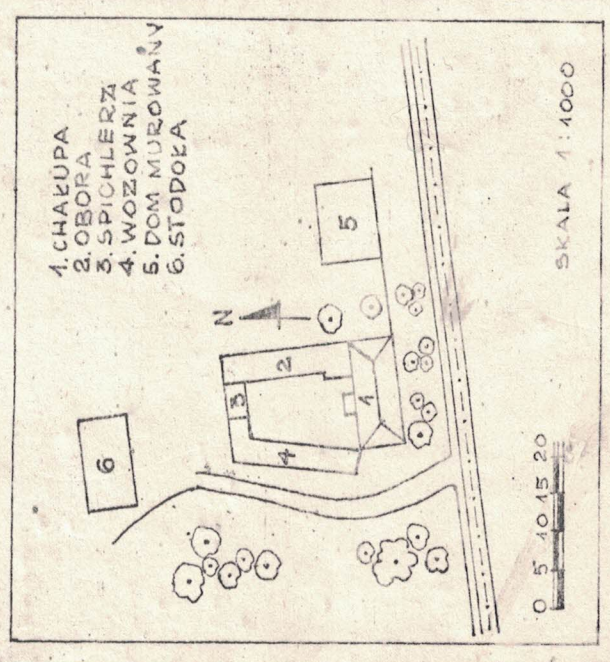
6. Poprzednie nazwy miejscowości
j.w.

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.
województwo **krakowskie**
powiat **miechowski**

8. Właściciel i jego adres
**Muzeum Wsi Kieleckiej
w Tokatni
woj. kieleckie**

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków
Nr data

Budowę zagrody rozpoczęto ok. 1855 r., po przeprowadzonej w tym czasie kolonizacji wsi. Pierwszym właścicielem gospodarstwa został Wojciech Bzdela, pradziadek ostatniego właściciela zagrody - Józefa Bzdelli. Gospodarstwo Wojciecha Bzdela r. liczyło 29 morgów 257 prętów i należało do tzw. "osad całorolnych" /kmielcyh/. Następnym właścicielem - Jan Bzdela posiadał ok. 60 morgów, a jego syn Piotr - 22 morgi. Ostatnim właścicielem gospodarstwa i zagrody był Józef Bzdela.

W latach 1855 - 60 wzniesiono dom mieszkalny i stajnię /przy komorze/. Zagrodę dopełniała wolnostojąca stodoła. Do budowy zagrody częściowo użyto drewna pochodzącego z rozbiórki wcześniejszej zagrody. Pierwotnie chałupa składała się z trzech pomieszczeń, usytuowanych w amfiladzie: izba - sien - komora. Izba wyposażona była w trzon kuchenny z otwartym paleniskiem, piec nadwieszoną nad nim kapę, piec chlebowy i piec ogrzewczy z zapiecem /urządzenia ogniowe zostały przebudowane ok. 1905 r./.

Budowę zagrody ekolnej ukończono przed końcem XIX w. Jego pd-wsch. bok tworzyła chałupa z bramą wjazdową za izbą /od strony zach./, wschodni - pomieszczenia inwentarskie, zachodni - pd-zach. - wezownia. Od strony pn-zach. podwórze zamykała wiatra i brama wjazdowa. Na przełomie XIX/XX w. zagroda została powiększona. Do chałupy od strony pd-zach. dobudowano alkierz. W związku z tym pd-wsch. brama została przesunięta w kierunku pd-zach. W tymże czasie pomiędzy pn-zach. bramą i oborą wzniesiono spichrz.

Zagroda zlokalizowana jest po pn-zach. stronie drogi lokalnej, biegnącej w kierunku pn-wsch. ed szesy B-7. Składa się z okętu oraz wolnostojącej stodoły, usytuowanej w zachodniej części działki. Południowo-wsch. bok okętu tworzy chałupa i brama wjazdowa, pd-zach. - wezownia z piwnicą, pn-zach. - spichrz i brama wjazdowa, pn-wsch. - pomieszczenia inwentarskie. Całą powierzchnię podwórza zajmuje gnejowisko.

CHAŁUPA: Posadowiona jest na planie prostokąta. Reprezentuje typ budynku szeregowo-frontowego, jednostronnego, o programie: alkierz - izba - sien /przednie / - komora. Jest podpiwniczona. Piwnica zbudowana z kamieni łamanych znajduje się pod częścią sieni i komory. Posadowienie - bez podmurówki, przy cieście spoczywają na ziemi. Obniżenie terenu pod alkierzem zniwelowane zostało gruzem. Ściany - z bali ciosanych, w alkierzu - częściowo z krawędziaków tartych. Ściany - pn-zach. i pn-wsch. w dużej części z drewna pochodzącego z rozbiórki. Konstrukcja zrębowa. Belki zwęglowane są na nakładkę dwustronną prostą, z ostatkami. Szpary pomiędzy belkami polepione są gliną, przy izbie od strony podwórza obite oflisami. Elewacje: pd-wsch. /przy alkierzu/, pd-wsch. oraz pn-zach. /przy izbie/ są zaszalowane deskami, pozostałe pobielone wapnem. Okna - otwory w izbie ujęte są w węgry, w alkierzu w elewacji frontowej - w węgry, w elewacji pd-zach. - w węgry i łątkę. Okna w elewacjach pd-wsch. i pd-zach. są dwudzielne, czteropolowe, w elewacji pn-zach. - dwudzielne, sześciopolowe. Drzwi - otwór w sieni w elewacji frontowej ujęty w węgry, pozostałe w węgry i łątkę. Drzwi wiodące z izby do alkierza posiadają taflę /spągową/, zawieszoną na zawiasach esowatych, pozostałe - spagowe, na zawiasach pasowych, wyposażone w kłamki paluchowe. Powozy - wszystkie pomieszczenia nakryte powałami z desek łączonych na styk. Nad alkierzem przybite są do tragarzy kowalskimi gwoździakami, w pozostałych pomieszczeniach - kołkami. Na powale znajduje się gliniana polepa, gr. 3 - 12 cm. Tragarze zostały użyte wtórnie /w starszej części chałupy/ pochodzą z 1822 r. Podłogi - w alkierzu znajduje się podłoga z desek na legarach, w pozostałych pomieszczeniach - gliniane polepy. Dach - czterospadowy, o konstrukcji krokwiowo-płatwowej. Płatwie całkowicie wysunięte poza pion sian. Posyty słomą na gładko, naroża w schodki. Urządzenia ogniowe - w izbie znajduje się piec z paleniskiem wnękowym do gotowania, piec chlebowy i zapiecek. Pylar kominowy znajduje się w sieni. **BUDYNKI INWENTARSKIE:** Składają się z pięciu pomieszczeń. Najstarszy - stajnia - usytuowany jest przy komorze. Jest szerszy od budynku późniejszego. Pozostałe pomieszczenia inwentarskie: obora /za stajnią/ - chlew - obora - obora. Ponadto przy izbie znajduje się chlewik. Posadowienie - przyciesie spoczywają na kamiennej podsypcie. Ściany - z bali ciosanych i połowizn. Konstrukcja zrębowa. Belki zwęglowane są na nakładkę dwustronną prostą z ostatkami. Ściana pn-wsch. wzmocniona dodatkowo łątkami. Elewacje pobielone wapnem. Okna - w elewacji pd-zach. w oborze /obok stajni/ wyposażone w kwatery, w pozostałych pomieszczeniach nie zabezpieczone. Drzwi - otwory ujęte w węgry. Taflę spagową, zawieszoną na zawiasach pasowych wyposażone w kłamki. Powozy - wszystkie pomieszczenia nakryte powałami z desek łączonych na styk. Podłogi - ubite siemem. Dach - tryspadowy, o konstrukcji krokwiowo-płatwowej. Płatew od strony podwórza jest przesunięta od

do II wojnie elewacje przy alkiernu
 zaszalowane deskami oraz zlikwidowane
 Kuchnia Chałupa - 324 m³
 ora - 132 m³; wozownia
 563 79 m³; spichrz -
 m³. Razem: 637 m³.
 15. Powierzchnia użytkowa
 Chałupa - 79 m², obora -
 69 m², wozownia - 57 m²,
 spichrz - 8 m².

Planace budowlane i konserwatorskie. Ich przebieg i dokumentacja

Paah. In-wash. ośsed oparty na słupach wkopanych w ziemię. Posztyt słomę.
 spichrz; Na Krasie. 1948R: 5888 trukała sumkowo-żółtkowa. Podłoga i powłoka z
 betonem w budowlach. 1948R: 5888 trukała sumkowo-żółtkowa. Podłoga i powłoka z
 19. Sian zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy
 konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)
 Chałupa - 67. 245 cm. Zbudowana z kamieni łamanych.
 mieszkalno-gospodarcze
 mieszkalno-gospodarcze
 /obecnie muzealne/

19. Sian zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy
 konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)
 Przyćiesie zagłębione w ziemi i w dużym stopniu spróchniałe.
 W chałupie zniszczeniu uległy ściany w komorze /częściowo/ oraz
 ściana ciałowa pomiędzy sienią i izbą /czarkowicie/, a także belki
 pod oknami. W oborze spróchniałe są dolne bale. W wozowni brak
 części ściany od pd. Słupy częściowo spróchniałe. We wszystkich
 budynkach deski pował są zniszczone. Płatwie częściowo spróchniałe.
 Ok. 80% krokwi uległo zniszczeniu.

Ważniejsze postulaty konserwatorskie

1. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

WAP-Radom, ZDP, sygn. 10249, 102250, 10252, 17868.

22. Bibliografia

3. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Negatywy 6x6, Prac. Fot. PP PKZ o/Kielce, nr:
28498/elewacja frontowa/, 48511/chałupa - elewacja i wozownia -
elewacja pd-zach./, 28500/el. pn-wsch./, 28501/obora-el. pn-
stajnia/, 28509/el. pn-zach./, 28484/brama pn-zach./,
28508/brama pn-zach. - widok z podwórza/, 28505/cha-
łupa - el. pn-zach./, 28506/obora - widok z podwórza/,
28503/spichrz i brama - widok z podwórza/, 28504/wo-
zownia - widok z podwórza/, 28507/spichrz/, 28495
/stajnia/, 28494/wozownia - el. pn-zach./, 28497
/drzwi w sieni w el. frontowej/, 28493/drzwi w oborze/,
28496/chałupa - narożnik/, 28492/okap w oborze/,
28485/obora - więźba dachu/, 28489/piec w izbie/.

24. Uwagi różne

Budowa obiektu współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013, Osi Priorytetowej II "Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu" Działania 2.3 Promocja gospodarcza i turystyczna regionu w ramach projektu pn. "Rozbudowa Muzeum Wsi Kieleckiej - Parku Etnograficznego w Tokarni w celu zachowania dziedzictwa kulturowego - podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu" o numerze WND-RPSW.02.03.00-26-033/10.

25. Wypełnij

J. Prewenka-Gucwa

imię i nazwisko

V/1982 r.

data

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

Wkładka.

